

**Dyrektywa Rady 2006/112/WE
z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego
systemu podatku od wartości dodanej**

z dnia 28 listopada 2006 r. (Dz.Urz. UE L Nr 347, poz. 1)

(zm.: Dz.Urz. UE L 2006, Nr 384, poz. 92; 2007, Nr 335, poz. 60, Nr 346, poz. 13; 2008, Nr 44, poz. 11; 2009, Nr 14, poz. 7, Nr 116, poz. 18, Nr 175, poz. 12; 2010, Nr 10, poz. 14, Nr 72, poz. 1, Nr 189, poz. 1, Nr 256, poz. 20, 24, 26, 27 i 29, Nr 294, poz. 12, Nr 326, poz. 1; 2011, Nr 150, poz. 6, Nr 163, poz. 26)

Preambuła

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 93,

uwzględniając wniosek Komisji,
uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno Społecznego,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednoliconą podstawą wymiaru podatku¹ była wielokrotnie zmieniana w znacznym stopniu. Przy okazji kolejnych zmian we wspomnianej dyrektywie, w trosce o jasność i ze względów racjonalnych, należy przekształcić tę dyrektywę.
- (2) W ramach tego przekształcenia należy uwzględnić nadal obowiązujące przepisy dyrektywy Rady 67/227/EWG z dnia 11 kwietnia 1967 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych². W związku z tym należy uchylić tę dyrektywę.
- (3) W celu zapewnienia jasnego i racjonalnego przedstawienia przepisów, spójnego z zasadą lepszego stanowienia prawa, właściwe jest przekształcenie struktury i brzmienia dyrektywy, chociaż nie powinno to, co do zasady, spowodować istotnych zmian w istniejącym prawodawstwie. Niewielka liczba zmian merytorycznych jest jednak nieodłącznym elementem procesu przekształcenia dyrektywy i należy je mimo wszystko wprowadzić. W przypadku wprowadzania takich zmian zostają one w szczegółowy sposób przedstawione w przepisach regulujących transpozycję dyrektywy i jej wejście w życie.
- (4) Realizacja celu zakładającego ustanowienie rynku wewnętrznego zakłada zastosowanie w państwach członkowskich ustawodawstw dotyczących podatków obrotowych, które nie zakłócają warunków konkurencji ani nie utrudniają swobodnego przepływu towarów i usług. Niezbędna jest zatem taka harmonizacja ustawodawstw dotyczących podatków obrotowych poprzez system podatku od wartości dodanej (VAT), która wyeliminuje, w miarę możliwości, czynniki, które mogą zakłócać warunki konkurencji zarówno na poziomie krajowym, jak i wspólnotowym.
- (5) System VAT staje się najbardziej jasny i neutralny, kiedy podatek nakładany jest w możliwie najbardziej ogólny sposób, a zakres jego zastosowania obejmuje wszystkie etapy produkcji i dystrybucji oraz świadczenie usług. W związku z tym w interesie rynku wewnętrznego i państw członkowskich leży przyjęcie wspólnego systemu, który ma również zastosowanie do handlu detalicznego.
- (6) Zmiany należy wprowadzać stopniowo, ponieważ harmonizacja podatków obrotowych prowadzi w państwach członkowskich do zmian w strukturze po-

¹ Dz.U. L 145 z 13.6.1977, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2006/69/CE (Dz.U. L 221 z 12.8.2006, str. 9).

² Dz.U. 71 z 14.4.1967, str. 1301. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 69/463/EWG (Dz.U. L 320 z 20.12.1969, str. 34).

- datkowej oraz wywołuje znaczące skutki w dziedzinie budżetowej, gospodarczej i społecznej.
- (7) Nawet jeżeli stawki i zwolnienia nie zostaną całkowicie zharmonizowane, wspólny system VAT powinien pozwolić na osiągnięcie neutralnych warunków konkurencji, w takim znaczeniu, że na terytorium każdego państwa członkowskiego podobne towary i usługi podlegają takiemu samemu obciążeniu podatkowemu, bez względu na długość łańcucha produkcji i dystrybucji.
 - (8) Zgodnie z decyzją Rady 2000/597/WE, Euratom z dnia 29 września 2000 r. w sprawie systemu środków własnych Wspólnot Europejskich³, budżet Wspólnot Europejskich, niezależnie od innych dochodów, jest całkowicie finansowany z zasobów własnych Wspólnot. Zasoby te obejmują między innymi wpływy z VAT i zasoby pochodzące z zastosowania wspólnej stawki podatku do podstawy opodatkowania określonej w jednolity sposób oraz zgodnie z zasadami wspólnotowymi.
 - (9) Niezbędny jest okres przejściowy umożliwiający stopniowe dostosowanie krajowych przepisów w określonych dziedzinach.
 - (10) W powyższym okresie przejściowym wewnątrzspółnotowe transakcje dokonywane przez podatników innych niż podatnicy zwolnieni, należy opodatkowywać w państwach członkowskich przeznaczenia według stawek i na warunkach określonych przez te państwa członkowskie.
 - (11) W powyższym okresie przejściowym należy również opodatkowywać w państwach członkowskich przeznaczenia wewnątrzspółnotowe nabycia o pewnej wartości dokonywane przez podatników zwolnionych lub osoby prawne niebędące podatnikami, niektóre wewnątrzspółnotowe transakcje sprzedaży wysyłkowej oraz dostawy nowych środków transportu na rzecz osób fizycznych lub podmiotów zwolnionych lub niebędących podatnikami, według stawek i na warunkach określonych przez te państwa członkowskie, o ile takie transakcje, ze względu na brak przepisów szczególnych, mogłyby spowodować znaczące zakłócenia konkurencji między państwami członkowskimi.
 - (12) W związku z ich położeniem geograficznym, sytuacją gospodarczą i społeczną, niektóre terytoria należy wyłączyć z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy.
 - (13) Aby zagwarantować większą neutralność podatku, termin „podatnik” należy zdefiniować w taki sposób, aby państwa członkowskie mogły uwzględnić osoby, które okazjonalnie dokonują transakcji.
 - (14) Termin „transakcja podlegająca opodatkowaniu” może być powodem trudności, w szczególności w odniesieniu do transakcji uznawanych za transakcje podlegające opodatkowaniu. W związku z tym należy doprecyzować te pojęcia.
 - (15) W celu ułatwienia wewnątrzspółnotowego handlu w zakresie prac na rzeczowym majątku ruchomym należy ustanowić zasady opodatkowania mające zastosowanie do takich transakcji, kiedy są one dokonywane na rzecz nabywcy, który został zidentyfikowany do celów VAT w państwie członkowskim innym niż państwo fizycznego dokonania transakcji.
 - (16) Za wewnątrzspółnotowy transport towarów należy uznać transport odbywający się na terytorium państwa członkowskiego, w przypadku gdy jest on bezpośrednio związany z transportem odbywającym się między państwami członkowskimi, aby uprościć nie tylko zasady i regulacje dotyczące opodatkowania tych krajowych usług transportu, ale również zasady mające zastosowanie do usług pomocniczych do usług transportu i usług świadczonych przez pośredników uczestniczących w świadczeniu poszczególnych usług.

³ Dz.U. L 253 z 7.10.2000, str. 42.

- (17) Określenie miejsca, w którym transakcje podlegające opodatkowaniu zostały dokonane, może być źródłem konfliktów dotyczących jurysdykcji między państwami członkowskimi, w szczególności w odniesieniu do dostawy towarów przeznaczonych do montażu i w odniesieniu do świadczenia usług. O ile miejscem świadczenia usług powinno, co do zasady, być miejsce, w którym usługodawca posiada siedzibę działalności gospodarczej, to miejsce to należy jednak zdefiniować jako znajdujące się w państwie członkowskim usługobiorcy, w szczególności w przypadku niektórych usług świadczonych pomiędzy podatnikami, gdzie koszt usługi jest wliczany w cenę towaru.
- (18) Należy doprecyzować definicję miejsca opodatkowania niektórych transakcji dokonywanych na pokładzie jednostek pływających, statków powietrznych lub pociągów w trakcie przewozu osób na terytorium Wspólnoty.
- (19) Do celów VAT energię elektryczną i gaz uznaje się za towary. Szczególnie trudne jest jednak określenie miejsca dostawy. W celu uniknięcia podwójnego opodatkowania lub nieopodatkowania oraz w celu utworzenia prawdziwego rynku wewnętrznego gazu i energii elektrycznej bez ograniczeń związanych z systemem VAT miejscem dostawy gazu w systemie gazowym i dostawy energii elektrycznej, zanim towary te znajdą się w końcowym etapie konsumpcji, powinno zatem być miejsce, w którym nabywca posiada siedzibę działalności gospodarczej. Dostawa gazu i energii elektrycznej w końcowym etapie, czyli od pośredników i dystrybutorów do konsumenta końcowego, powinna być opodatkowana w miejscu, w którym nabywca faktycznie użytkuje i konsumuje te towary.
- (20) Zastosowanie do wynajmu rzeczowego majątku ruchomego ogólnej zasady przewidującej, że świadczenie usług jest opodatkowane w państwie członkowskim, w którym usługodawca ma siedzibę, może prowadzić do poważnych zakłóceń konkurencji, w przypadku gdy wynajmujący i najemca mają siedziby w różnych państwach członkowskich, a stawki opodatkowania w tych państwach są różne. W związku z tym konieczne jest określenie, że miejscem świadczenia usług jest miejsce, w którym usługobiorca ma siedzibę działalności gospodarczej lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, na rzecz którego świadczone były usługi lub, w przypadku braku takiej siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, stałe miejsce zamieszkania lub zwykle miejsce pobytu.
- (21) W odniesieniu jednak do wynajmu środków transportu, ze względów kontrolnych należy ściśle stosować zasadę ogólną, przyjmując tym samym za miejsce świadczenia usług miejsce, w którym siedzibę ma usługodawca.
- (22) Należy opodatkować wszystkie usługi telekomunikacyjne, których konsumpcja odbywa się na terytorium Wspólnoty, aby zapobiec zakłóceniom konkurencji w tej dziedzinie. W tym celu usługi telekomunikacyjne świadczone na rzecz podatników mających siedzibę na terytorium Wspólnoty lub na rzecz usługobiorców mających siedzibę w państwach trzecich powinny, co do zasady, być opodatkowane w miejscu, w którym siedzibę ma usługobiorca. W celu zapewnienia jednolitego opodatkowania usług telekomunikacyjnych, które są świadczone przez podatników mających siedzibę na terytoriach trzecich lub w państwach trzecich na rzecz osób niebędących podatnikami mających siedzibę na terytorium Wspólnoty, a które są faktycznie użytkowane lub wykorzystywane na terytorium Wspólnoty, państwa członkowskie powinny jednak wprowadzić przepis określający, że miejsce świadczenia usług znajduje się na terytorium Wspólnoty.
- (23) W celu uniknięcia zakłóceń konkurencji również usługi nadawcze radiowe i telewizyjne oraz usługi świadczone drogą elektroniczną z terytoriów trzecich

- lub państw trzecich na rzecz osób mających siedzibę na terytorium Wspólnoty lub świadczone z terytorium Wspólnoty na rzecz usługobiorców mających siedzibę na terytoriach trzecich lub w państwach trzecich, należy opodatkować w miejscu siedziby usługobiorcy.
- (24) Pojęcia „zdarzenia powodującego powstanie obowiązku podatkowego” i „wymagalności VAT” powinny zostać zharmonizowane, aby wprowadzenie w życie i wszelkie późniejsze zmiany wspólnego systemu VAT mogły stać się skuteczne w tym samym terminie we wszystkich państwach członkowskich.
- (25) Podstawa opodatkowania powinna być zharmonizowana, tak aby zastosowanie VAT do transakcji podlegających opodatkowaniu prowadziło do porównywalnych rezultatów we wszystkich państwach członkowskich.
- (26) W szczególnych i ograniczonych przypadkach państwa członkowskie powinny mieć możliwość interwencji w zakresie podstawy opodatkowania dostaw towarów i świadczenia usług, jak również wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, aby zapobiec wystąpieniu utraty dochodów podatkowych w związku z wykorzystaniem stron powiązanych do celów uzyskania korzyści podatkowych.
- (27) W celu zwalczania uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania państwa członkowskie powinny mieć możliwość włączenia, w ramach podstawy opodatkowania transakcji wiążącej się z obróbką złota inwestycyjnego dostarczonego przez usługobiorcę, wartości tego złota inwestycyjnego, gdy ze względu na obróbkę złoto traci swój status złota inwestycyjnego. Należy pozostawić państwom członkowskim pewną swobodę oceny odnośnie do zastosowania tego środka.
- (28) Aby uniknąć zakłóceń konkurencji, zniesienie kontroli podatkowych na granicach wymaga nie tylko jednolitej podstawy opodatkowania, ale również wystarczającego zbliżenia liczby stawek i ich poziomów w państwach członkowskich.
- (29) Stawka podstawowa VAT obecnie obowiązująca w poszczególnych państwach członkowskich, w połączeniu z mechanizmem systemu przejściowego, zapewnia możliwe do przyjęcia funkcjonowanie tego systemu. Aby uniknąć sytuacji, w których różnice w stawkach podstawowych VAT stosowanych przez państwa członkowskie, prowadziłyby do nierównowagi strukturalnej we Wspólnocie i zakłóceń konkurencji w niektórych sektorach działalności, należy ustalić minimalną stawkę podstawową równą 15%, z zastrzeżeniem jej późniejszego przeglądu.
- (30) W celu zachowania neutralności podatkowej, stawki stosowane przez państwa członkowskie powinny umożliwiać odliczenie VAT naliczonego na poprzednim etapie.
- (31) Podczas okresu przejściowego powinny być możliwe pewne odstępstwa dotyczące liczby i poziomu stawek.
- (32) W celu lepszego zrozumienia wpływu stawek obniżonych, niezbędne jest przygotowanie przez Komisję sprawozdania oceniającego wpływ stawek obniżonych stosowanych do usług świadczonych lokalnie, w szczególności w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, wzrostu gospodarczego i pod względem prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego.
- (33) Aby rozwiązać problem bezrobocia, należy zezwolić państwom członkowskim, które tego sobie życzą, na wypróbowanie, jakie działanie i skutek na tworzenie nowych miejsc pracy może mieć obniżenie stawki VAT stosowanej do usług pracochłonnych. Takie obniżenie stawki podatku może również zmniejszyć zainteresowanie określonych przedsiębiorstw przechodzeniem do szarej strefy lub pozostawaniem w niej.
- (34) Takie obniżenie stawki VAT nie pozostaje jednak bez ryzyka dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i neutralności podatkowej. Należy

- w związku z tym przewidzieć procedurę udzielania upoważnienia, która zostanie wprowadzona na czas określony, ale wystarczająco długi, aby umożliwić ocenę wpływu stawek obniżonych stosowanych do usług świadczonych lokalnie; aby zapewnić, że środek ten pozostanie weryfikowalny i ograniczony, należy ściśle zdefiniować zakres stosowania.
- (35) Należy sporządzić wspólny wykaz zwolnień, aby umożliwić gromadzenie zasobów własnych Wspólnoty w porównywalny sposób we wszystkich państwach członkowskich.
 - (36) Z korzyścią zarówno dla osób zobowiązanych do zapłaty VAT, jak i właściwych organów administracyjnych zasady opodatkowania VAT dla niektórych dostaw i wewnątrzwspólnotowych nabyć wyrobów podlegających akcyzie powinny zostać dostosowane do procedur i obowiązków dotyczących zgłoszenia celnego w przypadku wysyłki takich wyrobów do innego państwa członkowskiego, a określonych w dyrektywie Rady 92/12/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania⁴.
 - (37) Dostawa gazu w systemie gazowym i dostawa energii elektrycznej jest opodatkowana w miejscu siedziby nabywcy. Aby uniknąć podwójnego opodatkowania, import takich produktów powinien być w związku z tym zwolniony z VAT.
 - (38) W odniesieniu do transakcji podlegających opodatkowaniu na rynku krajowym związanych z wewnątrzwspólnotowym obrotem towarowym, dokonywanych w okresie przejściowym przez podatników niemających siedziby na terytorium państwa członkowskiego, które jest miejscem wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, w tym również transakcji łańcuchowych, należy przewidzieć środki upraszczające zapewniające równe traktowanie we wszystkich państwach członkowskich. W tym celu należy zharmonizować przepisy dotyczące systemu opodatkowania oraz osoby zobowiązanej do zapłaty VAT należnego w związku z takimi transakcjami. Należy jednak, co do zasady, wyłączyć z takiego systemu towary przeznaczone do dostawy na etapie handlu detalicznego.
 - (39) Zasady regulujące odliczenia należy zharmonizować w zakresie, w jakim mają one wpływ na rzeczywistą wysokość pobieranych kwot i w jakim proporcja podlegająca odliczeniu powinna być obliczana w podobny sposób we wszystkich państwach członkowskich.
 - (40) System, który umożliwi korektę odliczeń dla dóbr inwestycyjnych przez cały okres użytkowania tego majątku, zgodnie z jego rzeczywistym wykorzystaniem, należy także stosować do niektórych usług o charakterze dóbr inwestycyjnych.
 - (41) Należy określić osoby zobowiązane do zapłaty VAT, w szczególności w przypadku niektórych usług świadczonych przez osobę niemającą siedziby w państwie członkowskim, w którym podatek jest należny.
 - (42) W określonych przypadkach państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyznaczenia odbiorcy dostaw towarów lub świadczenia usług jako osoby zobowiązanej do zapłaty VAT. Powinno to pomóc państwom członkowskim w uproszczeniu zasad oraz zwalczaniu uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania stwierdzonych w niektórych sektorach lub w zakresie pewnych rodzajów transakcji.
 - (43) Państwa członkowskie powinny mieć pełną swobodę w zakresie wyznaczania osoby zobowiązanej do zapłaty VAT z tytułu importu.
 - (44) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość określenia, że osoba inna niż osoba zobowiązana do zapłaty VAT jest solidarnie odpowiedzialna za zapłatę podatku.

⁴ Dz.U. L 76 z 23.3.1992, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą nr 2004/106/WE (Dz.U. L 359 z 4.12.2004, str. 30).

- (45) Zobowiązania podatników powinny zostać zharmonizowane w miarę możliwości, tak aby zapewnić niezbędne zabezpieczenia pozwalające na pobór VAT w jednolity sposób we wszystkich państwach członkowskich.
- (46) Stosowanie fakturowania elektronicznego musi umożliwiać organom podatkowym wykonywanie czynności kontrolnych. W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego należy zatem sporządzić zharmonizowany wykaz danych, które muszą znajdować się na fakturach oraz ustalić kilka wspólnych zasad regulujących stosowanie elektronicznego fakturowania i elektronicznego przechowywania faktur, jak również samofakturowanie i zlecenie czynności fakturowania podmiotowi zewnętrznemu.
- (47) Z zastrzeżeniem warunków przez nie ustanowionych, państwa członkowskie powinny zezwolić na przekazywanie niektórych deklaracji drogą elektroniczną, mogą też wymagać stosowania takiej drogi.
- (48) Niezbędne dążenie do zredukowania formalności administracyjnych i statystycznych dopełnianych przez podmioty gospodarcze, w szczególności małe i średnie przedsiębiorstwa, należy pogodzić z wdrażaniem skutecznych środków kontroli oraz uzasadnioną ekonomiczną i podatkową potrzebą zachowania jakości wspólnotowych instrumentów statystycznych.
- (49) W odniesieniu do małych przedsiębiorstw, państwom członkowskim należy pozostawić możliwość utrzymania ich procedur szczególnych, zgodnie ze wspólnymi przepisami oraz z myślą o ściślejszej harmonizacji.
- (50) W odniesieniu do rolników państwa członkowskie powinny zachować swobodę stosowania procedury szczególnej obejmującej zastosowanie zryczałtowanych rekompensat VAT naliczonego na rzecz rolników nieobjętych zasadami ogólnymi. Należy ustanowić podstawowe zasady tej procedury szczególnej oraz przyjąć wspólną metodę określania wartości dodanej zrealizowanej przez takich rolników, do celów poboru zasobów własnych.
- (51) Należy przyjąć wspólnotowy system opodatkowania mający zastosowanie do towarów używanych, dzieł sztuki, antyków i przedmiotów kolekcjonerskich, aby uniknąć podwójnego opodatkowania i zakłóceń konkurencji pomiędzy podatnikami.
- (52) Stosowanie zasad ogólnych VAT do złota stanowi główną przeszkodę w wykorzystywaniu go do celów inwestycji finansowych, co uzasadnia stosowanie szczególnej procedury podatkowej, także w celu zwiększenia międzynarodowej konkurencyjności wspólnotowego rynku złota.
- (53) Dostawy złota inwestycyjnego mają z natury podobny charakter do innych inwestycji finansowych zwolnionych z VAT. Zwolnienie wydaje się zatem najbardziej odpowiednim rozwiązaniem pod względem podatkowym w przypadku dostaw złota inwestycyjnego.
- (54) Definicja złota inwestycyjnego powinna obejmować złote monety, których wartość w pierwszej kolejności odzwierciedla cenę zawartego w nich złota. Ze względu na przejrzystość i pewność prawną należy sporządzać roczny wykaz monet objętych systemem mającym zastosowanie do złota inwestycyjnego, zapewniając w ten sposób bezpieczeństwo podmiotom prowadzącym obrót takimi monetami. Wykaz taki powinien pozostawać bez uszczerbku dla zwolnienia dotyczącego monet, które nie zostały w nim wymienione, ale które spełniają kryteria określone w niniejszej dyrektywie.
- (55) Aby zapobiec uchylaniu się od opodatkowania, a jednocześnie zmniejszyć obciążenia finansowe związane z dostawą złota o próbie przekraczającej określony poziom, uzasadnione jest upoważnienie państw członkowskich do wyznaczenia nabywcy jako osoby zobowiązanej do zapłaty VAT.

- (56) Aby ułatwić przestrzeganie zobowiązań podatkowych podmiotom gospodarczym świadczącym usługi drogą elektroniczną, które nie mają siedziby na terytorium Wspólnoty i które nie mają obowiązku identyfikacji do celów VAT na terytorium Wspólnoty, należy ustanowić procedurę szczególną. W ramach tej procedury każdy podmiot gospodarczy świadczący takie usługi drogą elektroniczną na terytorium Wspólnoty na rzecz osób niebędących podatnikami miałby, jeżeli nie jest w inny sposób zidentyfikowany do celów VAT na terytorium Wspólnoty, możliwość wyboru identyfikacji podatkowej tylko w jednym z państw członkowskich.
- (57) Pożądane jest, aby przepisy dotyczące usług nadawczych radiowych i telewizyjnych oraz niektórych usług świadczonych drogą elektroniczną zostały wprowadzone wyłącznie tymczasowo i aby w krótkim terminie zostały poddane przeglądowi w świetle zdobytych doświadczeń.
- (58) Należy promować skoordynowane stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy,; a w tym celu należy utworzyć komitet doradczy ds. podatku od wartości dodanej umożliwiający ścisłą współpracę między państwami członkowskimi a Komisją w tej dziedzinie.
- (59) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość, w pewnych granicach i na pewnych warunkach, wprowadzania lub utrzymywania specjalnych środków stanowiących odstępstwo od niniejszej dyrektywy, aby uprościć pobór podatku lub zapobiec niektórym formom uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania.
- (60) Aby zapewnić, że państwo członkowskie, które złożyło wniosek o odstępstwo, nie ma wątpliwości, co do działania, jakie Komisja ma zamiar podjąć w odpowiedzi, należy określić terminy, w których Komisja musi przedstawić Radzie wniosek dotyczący upoważnienia albo komunikat przedstawiający jej zastrzeżenia.
- (61) Zasadnicze znaczenie ma zapewnienie jednolitego stosowania systemu VAT. Aby osiągnąć ten cel, należy przyjąć środki wykonawcze.
- (62) Środki te powinny w szczególności dotyczyć problemu podwójnego opodatkowania transakcji transgranicznych, który może pojawić się w wyniku niejednolitego stosowania przez państwa członkowskie przepisów regulujących miejsce dokonania transakcji podlegających opodatkowaniu.
- (63) Pomimo ograniczonego zakresu stosowania środków wykonawczych będą one miały wpływ na budżet, który dla jednego lub większej liczby państw członkowskich może być znaczący. Ich wpływ na budżety poszczególnych państw członkowskich stanowi uzasadniony powód, dla którego Rada zastrzega sobie prawo do korzystania z uprawnień wykonawczych.
- (64) Biorąc pod uwagę ograniczony zakres stosowania środków wykonawczych, powinny one zostać przyjęte przez Radę stanowiącą jednomyślnie na wniosek Komisji.
- (65) Ponieważ z wyżej wymienionych powodów cele niniejszej dyrektywy nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym samym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (66) Obowiązek transpozycji niniejszej dyrektywy do prawa krajowego powinien ograniczyć się do przepisów, które wprowadzają merytoryczne zmiany w stosunku do poprzednich dyrektyw. Obowiązek transpozycji niezmienionych przepisów do prawa krajowego wynika z poprzednich dyrektyw.

**(67) Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez wpływu na obowiązki państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw wymienionych w załączniku XI część B,
PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:**

Tytuł I. Przedmiot i zakres stosowania

Art. 1. [Wspólny system VAT]

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólny system podatku od wartości dodanej (VAT).

2. Zasada wspólnego systemu VAT polega na zastosowaniu do towarów i usług ogólnego podatku konsumpcyjnego dokładnie proporcjonalnego do ceny towarów i usług, niezależnie od liczby transakcji, które mają miejsce w procesie produkcji i dystrybucji poprzedzającym etap obciążenia tym podatkiem.

VAT, obliczony od ceny towaru lub usługi według stawki, która ma zastosowanie do takiego towaru lub usługi, jest wymagalny od każdej transakcji, po odjęciu kwoty podatku poniesionego bezpośrednio w różnych składnikach kosztów.

Wspólny system VAT stosuje się aż do etapu sprzedaży detalicznej włącznie.

Art. 2. [Zakres przedmiotowy]

1. Opodatkowaniu VAT podlegają następujące transakcje:

- a) odpłatna dostawa towarów na terytorium państwa członkowskiego przez podatnika działającego w takim charakterze;
 - b) odpłatne wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów na terytorium państwa członkowskiego dokonywane:
 - (i) przez podatnika działającego w takim charakterze lub przez osobę prawną niebędącą podatnikiem, gdy sprzedawcą jest podatnik działający w takim charakterze, który nie korzysta ze zwolnienia dla małych przedsiębiorstw przewidzianego w art. 282–292 i który nie jest objęty przepisami art. 33 i 36;
 - (ii) w przypadku nowych środków transportu, przez podatnika lub osobę prawną niebędącą podatnikiem, w przypadku których inne nabycia nie podlegają opodatkowaniu VAT zgodnie z art. 3 ust. 1, lub przez jakąkolwiek inną osobę niebędącą podatnikiem;
 - (iii) w przypadku wyrobów podlegających akcyzie, jeżeli od wewnątrzwspólnotowego nabycia naliczany jest podatek akcyzowy na terytorium państwa członkowskiego zgodnie z dyrektywą 92/12/EWG, przez podatnika lub osobę prawną niebędącą podatnikiem, w przypadku których inne nabycia nie podlegają opodatkowaniu VAT zgodnie z art. 3 ust. 1;
 - c) odpłatne świadczenie usług na terytorium państwa członkowskiego przez podatnika działającego w takim charakterze;
 - d) import towarów.
- 2.
- a) Do celów ust. 1 lit. b) pkt (ii) „środki transportu” oznaczają następujące środki transportu, przeznaczone do przewozu osób lub towarów:
 - (i) lądowe pojazdy silnikowe, o pojemności silnika przekraczającej 48 centymetrów sześciennych lub których moc przekracza 7,2 kilowata;

- (ii) jednostki pływające o długości przekraczającej 7,5 metra, z wyjątkiem jednostek pływających przeznaczonych do żeglugi na pełnym morzu i przewożących odpłatnie pasażerów lub jednostek pływających przeznaczonych do celów handlowych, przemysłowych lub rybołówstwa oraz do celów ratowniczych i udzielania pomocy na morzu, jak również jednostek pływających przeznaczonych do rybołówstwa przybrzeżnego;
 - (iii) statki powietrzne, których masa startowa przekracza 1550 kilogramów, z wyjątkiem statków powietrznych używanych przez linie lotnicze zajmujące się głównie odpłatnym przewozem na trasach międzynarodowych.
- b) Powyższe środki transportu są uważane za „nowe” w następujących przypadkach:
- (i) dla lądowych pojazdów silnikowych, w przypadku gdy dostawa odbywa się w terminie sześciu miesięcy od daty ich pierwszego oddania do użytku lub gdy pojazd przejechał nie więcej niż 6000 km;
 - (ii) dla jednostek pływających, w przypadku gdy dostawa odbywa się w terminie trzech miesięcy od daty ich pierwszego oddania do użytku lub gdy jednostka pływająca nie przepłynęła więcej niż 100 godzin;
 - (iii) dla statków powietrznych, w przypadku gdy dostawa odbywa się w terminie trzech miesięcy od daty ich pierwszego oddania do użytku lub gdy całkowity czas lotów wynosi nie więcej niż 40 godzin.
- c) Państwa członkowskie określają warunki, na podstawie których dane, o których mowa w lit. b), mogą zostać stwierdzone.

3.⁵ „Wyroby podlegające akcyzie” oznaczają produkty energetyczne, alkohol i napoje alkoholowe oraz tytoń przetworzony, zgodnie z definicją zawartą w obowiązujących przepisach wspólnotowych, z wyjątkiem gazu dostarczanego w systemie gazowym znajdującym się na terytorium Wspólnoty lub jakiegokolwiek sieci połączonej z takim systemem.

Art. 3. [Wyłączenia]

1. W drodze odstępstwa od art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (i) następujące transakcje nie podlegają opodatkowaniu VAT:

- a) wewnątrzspółnotowe nabycia towarów, których dostawa byłaby zwolniona na terytorium państwa członkowskiego nabycia na podstawie art. 148 i 151, dokonywane przez podatnika lub osobę prawną niebędącą podatnikiem;
- b) wewnątrzspółnotowe nabycia towarów inne niż te, o których mowa w lit. a) i art. 4, oraz inne niż nabycia nowych środków transportu i wyrobów podlegających akcyzie, dokonywane przez podatnika do celów związanych z prowadzonym przez niego gospodarstwem rolnym, leśnym lub rybackim podlegającym wspólnemu systemowi ryczałtowemu dla rolników, przez podatnika dokonującego wyłącznie dostaw towarów lub świadczenia usług, z tytułu których nie ma on prawa do odliczenia VAT, lub przez osobę prawną niebędącą podatnikiem.

2. Przepisy ust. 1 lit. b) mają zastosowanie wyłącznie, jeżeli zostaną spełnione następujące warunki:

- a) w ciągu danego roku kalendarzowego całkowita wartość wewnątrzspółnotowych nabyć towarów nie przekracza progu ustalanego przez państwa

⁵ Art. 2 ust. 3 w brzmieniu dyrektywy z dnia 22.12.2009 r. (Dz.Urz.UeL z 2010 r. Nr 10, poz. 14), która wchodzi w życie 15.01.2010 r.

członkowskie, który nie może być niższy niż 10 000 EUR lub równowartość tej kwoty w walucie krajowej;

- b) w poprzednim roku kalendarzowym całkowita wartość wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów nie przekroczyła progu przewidzianego w lit. a).

Próg, który stanowi odniesienie, obejmuje całkowitą wartość, z wyłączeniem VAT należnego lub zapłaconego w państwie członkowskim rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów, wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów, o których mowa w ust. 1 lit. b).

3. Państwa członkowskie przyznają podatnikom i osobom prawnym niebędącym podatnikami, które są objęte przepisami ust. 1 lit. b), prawo wyboru systemu ogólnego przewidzianego w art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (i).

Państwa członkowskie określają szczegółowe zasady korzystania z możliwości, o której mowa w akapicie pierwszym, która w każdym przypadku obejmuje dwa lata kalendarzowe.

Art. 4. [Wyłączenia – dalsza część]

Oprócz transakcji, o których mowa w art. 3, opodatkowaniu VAT nie podlegają następujące transakcje:

- a) wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków, określonych w art. 311 ust. 1 pkt 1–4, jeżeli sprzedawca jest podatnikiem-pośrednikiem działającym w takim charakterze, a nabyte towary zostały opodatkowane VAT w państwie członkowskim rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów, zgodnie z procedurą marży przewidzianą w art. 312–325;
- b) wewnątrzwspólnotowe nabycia używanych środków transportu, określonych w art. 327 ust. 3, jeżeli sprzedawca jest podatnikiem-pośrednikiem działającym w takim charakterze, a nabyty używany środek transportu został opodatkowany VAT w państwie członkowskim rozpoczęcia wysyłki lub transportu, zgodnie z procedurą przejściową mającą zastosowanie do używanych środków transportu;
- c) wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków określonych w art. 311 ust. 1 pkt 1–4, jeżeli sprzedawca jest organizatorem sprzedaży w drodze aukcji publicznej działającym w takim charakterze, a nabyte towary zostały opodatkowane VAT w państwie członkowskim rozpoczęcia wysyłki lub transportu, zgodnie z procedurą szczególną dotyczącą sprzedaży w drodze aukcji publicznej.

Spis treści

	Nb
I. Unijne przepisy dotyczące VAT	1
II. Miejsce Dyrektywy w systemie prawa unijnego	20
III. Cechy i naczelné zasady podatku VAT	45
IV. Zakres opodatkowania VAT	61
V. Czynności wykonywane za wynagrodzeniem	65
VI. Czynności sprzeczne z prawem	94
VII. Wyłączenia z WNT	100
VIII. Orzecznictwo TSUE	126

I. Unijne przepisy dotyczące VAT

1. **Geneza wspólnego systemu VAT.** Pierwsze regulacje wspólnotowe dotyczące 1 podatków pośrednich zostały zawarte w Traktacie Rzymskim ustanawiającym Europejską

Wspólnotę Gospodarczą (EWG) z 25.3.1957 r. Artykuł 99 tego aktu nakazywał Komisji rozważenie, w jaki sposób ustawodawstwa poszczególnych państw członkowskich dotyczące podatków obrotowych, akcyzy i innych podatków pośrednich, w tym środków wyrównawczych stosowanych w handlu między państwami członkowskimi, miały zostać zharmonizowane w interesie wspólnego rynku. Następnie Komisja zobowiązana była do przedstawienia odpowiednich propozycji Radzie.

2 W wyniku prac podjętych przez Komisję opracowane zostały dwie dyrektywy, uchwalone przez Radę w dniu 11.4.1967 r.:

- 1) Dyrektywa 67/227/EWG z 11.4.1967 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących podatków obrotowych (Dz.Urz. 1967 Nr 71, s. 1301 ze zm.) („Pierwsza Dyrektywa”);
- 2) Dyrektywa 67/228/EWG z 11.4.1967 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – struktura i zasady stosowania wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.Urz. 1967 Nr 71, s. 1303) („Druga Dyrektywa”).

3 **2. Pierwsza Dyrektywa.** Artykuł 1 Pierwszej Dyrektywy przewidywał, że państwa członkowskie zastąpią swój obecny system podatków obrotowych wspólnym systemem podatku od wartości dodanej, określonym w art. 2. Termin na wprowadzenie przez państwa członkowskie przepisów ustanawiających wspólny system podatku VAT określony został na 1.1.1970 r.

W art. 2 Pierwszej Dyrektywy zawarte zostały podstawowe zasady wspólnego podatku VAT:

- 1) zasada wspólnego systemu VAT polega na zastosowaniu do towarów i usług ogólnego podatku konsumpcyjnego dokładnie proporcjonalnego do ceny towarów i usług, bez względu na liczbę transakcji, które mają miejsce w procesie produkcji i dystrybucji poprzedzającym etap obciążenia tym podatkiem;
- 2) VAT, obliczony od ceny towaru lub usługi według stawki, która ma zastosowanie do takiego towaru lub usługi, jest wymagalny od każdej transakcji, po odjęciu kwoty podatku poniesionego bezpośrednio w różnych składnikach kosztów;
- 3) wspólny system VAT stosuje się aż do etapu sprzedaży detalicznej włącznie.

Powyższe reguły zawarte są obecnie w art. 1 Dyrektywy i nadal określają podstawowe zasady wspólnotowego systemu podatku VAT.

Artykuł 3 Pierwszej Dyrektywy zobowiązywał Radę do wydania, na wniosek Komisji, odrębnej dyrektywy dotyczącej struktury i procedury stosowania wspólnego systemu podatku od wartości dodanej.

4 **3. Druga Dyrektywa.** Zgodnie z powołanym powyżej art. 3 Pierwszej Dyrektywy, celem Drugiej Dyrektywy było określenie struktury wspólnego systemu podatku VAT, a także procedury jego stosowania.

Zgodnie z art. 2 Drugiej Dyrektywy, opodatkowaniu VAT podlegały:

- a) dostawa towarów i świadczenie usług na terytorium kraju przez podatnika, dokonane za wynagrodzeniem;
- b) import towarów.

Z uwagi na fakt, że w dacie uchwalenia Drugiej Dyrektywy w ramach Wspólnoty nie funkcjonował jeszcze wspólny rynek, nabycia towarów z innego kraju Wspólnoty traktowane były jako import towarów. Wśród czynności podlegających opodatkowaniu nie było zatem wymienione wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów.

5 Druga Dyrektywa składała się z 21 artykułów oraz dwóch aneksów (Aneks A i B), w których znalazły się wyjaśnienia do tych artykułów. Siłą rzeczy regulacje Drugiej Dyrektywy charakteryzowały się dużą ogólnością, zwłaszcza w zakresie przepisów dotyczących miejsca świadczenia, podstawy opodatkowania oraz momentu powstania wymagalności VAT. Wspomniany akt nie zawierał żadnych regulacji harmonizujących

wysokość stawek VAT, zarówno podstawowych, jak i obniżonych. Państwa członkowskie miały także dowolność w kształtowaniu zakresu transakcji zwolnionych z VAT. Regulacje dotyczące obowiązków podatnika (rozliczanie VAT, wystawianie faktur i składanie deklaracji) zawarte były w jednym artykule, uzupełnionym o dodatkowe uwagi zawarte w Aneksie A (dla porównania, obecnie stosowane przepisy Dyrektywy dotyczące obowiązków podatnika zamieszczone są w 90 artykułach).

Wytłumaczeniem tego stanu rzeczy jest fakt, że w momencie uchwalania Drugiej Dyrektywy z góry zakładano, że jest to akt prawny o charakterze przejściowym, stosowany do momentu uchwalenia bardziej szczegółowych regulacji. Świadczy o tym treść art. 19 Drugiej Dyrektywy, który obligował Radę do przyjęcia w odpowiednim czasie dyrektyw, których regulacje dopełniałyby wspólnotowy system podatku VAT.

Niemniej, regulacje Drugiej Dyrektywy nie były w stanie zapobiec nierównemu traktowaniu podatników wykonujących te same transakcje w różnych krajach Wspólnoty. Ponadto, z uwagi na różnice w treści przepisów poszczególnych państw, niektóre transakcje międzynarodowe były opodatkowane VAT w dwóch krajach Wspólnoty, a niektóre – w żadnym. Wprowadzenie bardziej szczegółowych regulacji, które pozostawiałyby państwom członkowskim znacznie mniejszy zakres swobody w kwestii kształtowania zasad opodatkowania VAT, niewątpliwie mogło być sposobem na poprawę sytuacji.

Dodatkowym czynnikiem skłaniającym do podjęcia decyzji o głębszej harmonizacji systemu VAT był fakt, że wpływy z tytułu podatku VAT miały stanowić w części dochód Wspólnoty. Uznano zatem za niezbędne, aby dochód ten kształtowany był poprzez zastosowanie jednakowej stawki VAT do podstawy opodatkowania ustalonej według jednolitych regulacji. Wprowadzenie nowych, bardziej szczegółowych zasad miało nastąpić poprzez uchwalenie nowej dyrektywy.

4. Szósta Dyrektywa. Nowe regulacje dotyczące wspólnego systemu podatku VAT zostały zawarte w Dyrektywie 77/388/EWG z 17.5.1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednoliczona podstawa wymiaru podatku (Dz.Urz. L Nr 145/1, s. 23) („Szósta Dyrektywa”). W chwili rozpoczęcia stosowania przez poszczególne państwa członkowskie przepisów Szóstej Dyrektywy, moc utraciła Druga Dyrektywa (w mocy pozostawała natomiast Pierwsza Dyrektywa, zawierająca ogólne zasady wspólnotowego systemu VAT).

Regulacje Dyrektywy, w jej pierwotnym brzmieniu, były bardziej szczegółowe od tych zawartych w Drugiej Dyrektywie. Dotyczyło to w szczególności przepisów odnoszących się do miejsca świadczenia usług, zwolnień z VAT oraz zakresu i zasad, według których podatnicy realizowali prawo do odliczenia VAT naliczonego. Wprowadzono bardziej precyzyjne regulacje dotyczące obowiązków podatnika związanych z zapłatą podatku, wystawianiem faktur, składaniem deklaracji VAT.

W okresie swego obowiązywania Szósta Dyrektywa była zmieniana kilkadziesiąt razy. Najważniejsze zmiany nastąpiły w związku z wprowadzeniem 1.1.1993 r. jednolitego rynku wewnętrznego na terytorium wszystkich państw Wspólnoty. Wtedy to, na mocy przepisów Dyrektywy 91/680/EWG, do Szóstej Dyrektywy wprowadzono wiele przepisów regulujących kwestie opodatkowania transakcji wewnątrzpaństwowych. Istotne zmiany do Szóstej Dyrektywy wprowadzone zostały także Dyrektywą 2001/115/WE, która m.in. dopuściła możliwość wystawiania i przechowywania faktur w formie elektronicznej.

Liczba i sposób wprowadzania zmian do Szóstej Dyrektywy spowodowały, że zawarte w niej przepisy stały się nieczytelne. Rozmiary niektórych artykułów stały się tak duże, że konieczne było dzielenie ich na części, ustępy, punkty, litery itp. Przykładowo, przepisy regulujące obowiązki podatnika – mimo że znacznie obszerniejsze niż te, które były zawarte w Drugiej Dyrektywie – nadal mieściły się w jednym artykule. W rezultacie

podjęta została decyzja o uporządkowaniu dotychczas istniejących przepisów o VAT. Do realizacji tego celu posłużyć miało uchwalenie nowej dyrektywy.

- 10** 5. **Dyrektywa.** Nowe przepisy o VAT zawarte zostały w Dyrektywie 2006/112/WE z 28.11.2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.Urz. L 347, s. 1) („Dyrektywa”). Weszły one w życie z dniem 1.1.2007 r., uchylając jednocześnie Szóstą Dyrektywę.
- 11** Treść Dyrektywy w zasadzie pokrywa się z treścią Szóstej Dyrektywy. Wprowadzone zmiany mają – z nielicznymi i nieistotnymi wyjątkami – charakter techniczny: wynikają z rozdzielenia regulacji zawartych dotychczas w kilkudziesięciu artykułach na ponad 400 artykułów nowej Dyrektywy.
- 12** Dyrektywa uchyliła także Pierwszą Dyrektywę. Podstawowe zasady VAT, które były w niej wyrażone, przeniesione zostały do art. 1 Dyrektywy.
- 13** Od czasu wejścia w życie Dyrektywy, uległa ona pewnym zmianom. Najważniejszą z nich było wprowadzenie tzw. pakietu VAT (ang. *VAT package*), na który składały się:
- 1) Dyrektywa 2008/8/WE z 12.2.2008 r. zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do miejsca świadczenia usług (Dz.Urz. L 44, s. 11) – zmieniająca w sposób bardzo istotny przepisy dotyczące miejsca świadczenia usług;
 - 2) Dyrektywa 2008/117/WE z 16.12.2008 r. zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w celu zwalczania uchylania się od opodatkowania w związku z transakcjami wewnątrzspółnotowymi (Dz.Urz. 2009 L 14, s. 7) – zmieniająca zasady sprawozdawczości poprzez nałożenie dodatkowych obowiązków związanych ze składaniem przez podatników informacji podsumowujących.
- 14** Elementem wspomnianego pakietu jest także Dyrektywa 2008/9/WE z 12.2.2008 r., która wprowadziła nowe zasady zwrotu podatku VAT podatnikom niemającym siedziby w państwie członkowskim zwrotu. Jest to jednak odrębny akt prawny, który nie wprowadza żadnych zmian do Dyrektywy.
- 15** Ważne zmiany do Dyrektywy wprowadzone zostały także Dyrektywą 2010/45/UE. Najistotniejszą z nich jest liberalizacja przepisów dotyczących wystawiania, przesyłania i przechowywania faktur w formie elektronicznej. Dyrektywa ta weszła w życie 11.8.2010 r. i z tą datą zmianie uległy poszczególne przepisy Dyrektywy. Natomiast przepisy poszczególnych państw członkowskich, które uwzględniają te zmiany, muszą wejść w życie 1.1.2013 r. Do tego dnia w poszczególnych krajach członkowskich stosowane muszą być przepisy zgodne z przepisami Dyrektywy w brzmieniu sprzed zmian wynikających z Dyrektywy 2010/45/UE. Wynika to z art. 2 ust. 1 Dyrektywy 2010/45/UE.
- 16** 6. **Pozostałe regulacje wspólnotowe w zakresie VAT.** Obok Dyrektywy, wspólnotowy dorobek prawny dotyczący podatku VAT obejmuje także:
- 1) wspomnianą powyżej Dyrektywę 2008/9/WE, która reguluje zasady przyznawania zwrotu VAT podmiotom posiadającym siedzibę w państwie członkowskim innym niż państwo, które dokonuje zwrotu tego podatku. Wspomniany akt prawny uchylił Dyrektywę 79/1072/EWG („Ósmą Dyrektywę”), która wcześniej regulowała to zagadnienie. Obecnie obowiązująca Dyrektywa 2008/9/WE wprowadziła istotne ułatwienia w procedurze zwrotu VAT, w tym m.in. zasadę składania wniosku o zwrot VAT w kraju, gdzie podatnik posiada siedzibę;
 - 2) Dyrektywę 86/560/EWG z 17.11.1986 r. („Trzynasta Dyrektywa”) dotyczącą zwrotu VAT podatnikom niemającym siedziby na terytorium Wspólnoty;
 - 3) Rozporządzenie Wykonawcze Rady Nr 282/2011 z 15.3.2011 r. ustanawiające środki wykonawcze do Dyrektywy („Rozporządzenie Wykonawcze”). Przepisy Rozporządzenia Wykonawczego odnoszą się do wielu obszarów podatku VAT. Szczególnie istotne wydają się regulacje określające sposób ustalania siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej podatnika, jak również regulacje odnoszące